

Folkhälsan utbildning/
Yrkesexamen i massage

Handledningsguide för arbets- livsbedömare i yrkesprov

Författare:

Stefan Lillvik, Examensansvarig för yrkes- och specialyrkesexamen i massage

Guiden för följande examen

**YRKESEXAMEN FÖR
MASSÖR 2011**

Reviderad 2007/2011

Innehållsförteckning

Guider om bedömning utarbetade inom projektet *Bästa kunnande – Parasta osaamista*, läs mera [klicka här](#)

Sammanfattning av genomförandet av yrkesprov, läs mera [klicka här](#)

Bedömning av kunnandet i:

Massage - Utarbeta en behandlingsplan, läs mera [klicka här](#)
- Genomföra behandling, läs mera [klicka här](#)

Anatomi - Bedömer behandlingsbehovet, läs mera [klicka här](#)
- Genomföra behandling/palperbara ben och muskler, läs mera [klicka här](#)
- Genomföra behandling/beakta nerver och blodkärl, läs mera [klicka här](#)

Undersökning Bedömer behandlingsbehovet/intervju, läs mera [klicka här](#)
- Bedömer behandlingsbehovet/observation, läs mera [klicka här](#)
- Bedömer behandlingsbehovet/palpation, läs mera [klicka här](#)

Författningar Bedömer behandlingsbehovet/etik, läs mera [klicka här](#)
- Bedömer behandlingsbehovet/viktigaste paragrafer, läs mera [klicka här](#)
- Bedömer behandlingsbehovet/arbetskyddslagen, läs mera [klicka här](#)

Dokumentation under yrkesprov, läs mera [klicka här](#)

Studerandes rätt till kontroll och rättelse av bedömning, läs mera [klicka här](#)

Avslutande av yrkesprov, läs mera [klicka här](#)

Kontaktuppgifter och fakturerings adress, [klicka här](#)

Guider utarbetade inom projektet Bästa Kunnande

- Guide om bedömning av kunnande för arbetsplatser, [klicka här](#)
- Guide om bedömning av kunnande för studerande, [klicka här](#)
- Guide om bedömning av kunnande för lärare, [klicka här](#)

Tillbaka till innehållsförteckningen, [klicka här](#)

- Kunskapen visas i den verkliga arbetsmiljön
- Kunskapen påvisas genom arbetsprocesserna inom branschen.
- PEP är "manus" för genomförande av yrkesprovet.

Sammandrag av genomförande av yrkesprov

- Yrkesskickligheten påvisas i ett **yrkesprov**.
- Yrkesprovet genomförs **i arbetsmiljöer inom social-, hälsovårds-, idrotts- och rehabiliteringsbranschen**.
- Yrkesskickligheten påvisas genom **praktiska arbetsuppgifter** i de normala arbetsprocesserna inom yrket.
 - Arbetsuppgifter med patienter utgör den väsentligaste delen för att påvisa och bedöma kunnandet.
- Examensprestationerna bedöms av:
 1. dig som är arbetsplatshandledare under LIA-perioden, blir arbetslivsbedömare under yrkesprovet
 2. av utbildningsenhetens ansvariga examenslärare (Stefan Lillvik).
- För varje separat examensdel sammanställer studerande en personlig examensplan (PEP) som skickas till bedömarna.

Tillbaka till innehållsförteckningen, [klicka här](#)

- Nationella examensgrunderna: yrkesexamen i massage anger genom kriterier för godkänd prestation nivån för godkännande.

Målsättningar för yrkesskickligheten

Främjande av hälsan och funktionsförmågan hos patienter med problem i stöd och rörelseorganen (examensnummer: 201040)

1. Kan **bedöma behandlingsbehoven** hos patienter med olika problem i stöd- och rörelseorganen.
2. Kan **utarbета en patientinriktad behandlingsplan** för patienter med olika problem i stöd- och rörelseorganen.
3. Kan **genomföra behandlingar enligt behandlingsplanen** för patienter med olika problem i stöd- och rörelseorganen.
4. Kan **främja arbetshälsan och arbets säkerheten**.
5. Kan **utvärdera och utveckla sitt arbete**.

Studerande påvisar yrkesskickligheten genom att behandla patienter i olika åldrar som har problem i stöd- och rörelseorganen.

Länk till examensgrunderna för denna examendel: [Kurs: Info för bedömare i yrkesprov \(folkhälsan.fi\)](#)

Tillbaka till innehållsförteckningen, [klicka här](#)

- I första hand genom sammanställande av hälso-deklaration.

Bedömning av examensprestationer i massage.

Utarbetar en patientinriktad behandlingsplan för patienter med olika problem i stöd- och rörelseorganen.

- *Beaktar kontraindikationer för massage vid planeringen:*
 - *Detta påvisas och bedöms vanligen genom att patienten sammanställer en "hälsodeklaration" där kontraindikationer för massage framkommer, massören assisterar och handleder vid sammanställningen.*
 - *Kan också påvisas och bedömas genom att muntligen utreda ev. kontraindikationer för massage.*
 - *Se förteckning över kontraindikationer för massage och exempel på hälsodeklaration på separata bilagor, du hittar dessa genom länken: [Kurs: Info för bedömare i yrkesprov \(folkalsan.fi\)](#)*

Tillbaka till innehållsförteckningen, [klicka här](#)

Bedömning av examensprestationer i massage.

Genomför behandlingen enligt behandlingsplanen för patienter med olika problem i stöd- och rörelseorganen

- **Bedömaren kan vara en av patienterna som masseras!**

- *Masserar patienten genom att använda **grundläggande massagegrepp** som: strykning, friktion, knådning, skakning, klappning och vibration samt anpassar dessa så de är lämplig för patienten.*
 - *Detta påvisas och bedöms genom att mångsidigt använda sig av ovannämnda grundgrepp inom klassisk massage på ett ändamålsenligt sätt för patienten.*
 - *Som en del i bedömningsprocessen av kunnande i massagegreppen kan bedömaren också vara en av patienterna.*

Tillbaka till innehållsförteckningen, [klicka här](#)

- Påvisas i första hand genom att observera rörelseomfång och –kvalité under funktionella undersökningen

Bedömning av examensprestationer i anatomi.

Bedömer behandlingsbehovet hos patienter med olika problem i stöd- och rörelseorganen.

- *Bedömer stöd- och rörelseorganens **funktion** utgående från nervsystemets, musklernas och ledernas uppbyggnad och funktion.*
 - *Detta påvisas och bedöms under undersökningsprocessen, främst genom funktionell undersökning av rörelseomfång och –kvalité i det område som undersöks.*

- Studerande berättar, under massagen om ytliga benstrukturer och muskler i det område som behandlas.
- Med palperbara avses ytliga.

Bedömning av examensprestationer i anatomi.

Genomför behandling enligt behandlingsplanen för patienter med olika problem i stöd- och rörelseorganen.

- Masserar patienten och identifierar **palperbara** benstrukturer och muskler med *ursprung (origo)* och *fäste (insertio)* samt kan ange deras latinska namn.
 - Detta påvisas och bedöms, genom att studerande berättar om palperbara benstrukturer samt muskler med ursprung och fästen i det område som behandlas.
 - Med **palperbara** benstrukturer avses i första hand de **ytliga/åtkomliga benstrukturerna** i behandlingsområdet, se förteckning över de vanligaste benstrukturerna på separat bilaga, du hittar dessa genom länken: [Kurs: Info för bedömare i yrkesprov \(folkhal-san.fi\)](#)
 - Med **palperbara** muskler avses i första hand de **ytliga skelettmusklerna** i behandlingsområdet. se förteckning över de vanligaste ytliga skelettmusklerna på separat bilaga, du hittar dessa genom länken: [Kurs: Info för bedömare i yrkesprov \(folkhal-san.fi\)](#)

- Studerande berättar, under massagen om nerver och kärl som kan skadas i det område som behandlas.

Bedömning av examensprestationer i anatomi.

Genomför behandling enligt behandlingsplanen för patienter med olika problem i stöd- och rörelseorganen.

- *Masserar patienten och kan under behandlingen namnge och ta i beaktande de nerver, blod- och lymfkärl som lätt kan skadas.*
 - *Detta påvisas och bedöms, främst genom att studerande **namnger och beaktar under behandlingen** de nerver, blod- och lymfkärl som lätt kan skadas inom behandlingsområdet.*
 - *se förteckning över de vanligaste områden med nerver, blod- och lymfkärl på separat bilaga, du hittar dessa på Moodle genom länken:
[Kurs: Info för bedömare i yrkesprov \(folkhal-san.fi\)](https://www.folkhalsan.fi)*

Tillbaka till innehållsförteckningen, [klicka här](#)

- Patientintervju i syfte att samla in grunduppgifter som behövs för att kunna planera behandlingar.
- Dokumentation!

Bedömning av examensprestationer i undersökning.

Bedömer behandlingsbehovet hos patienter med olika problem i stöd- och rörelseorganen.

- Samlar, genom *intervju med patienter* in uppgifter som behövs för att planera behandlingen.
 - Detta påvisas och bedöms under undersökningsprocessen med patienten, främst under den egentliga **patientintervjun** i inledningen av processen men även fortlöpande under behandlingarna.
 - Särskild vikt angående nödvändig uppgifter läggs vid:
 - Patientens funktionsförmåga
 - Smärta och övriga symptom
 - Arbete
 - Fritidsintressen
 - Allmänt hälsotillstånd
 - Medicinering

Tillbaka till innehållsförteckningen, [klicka här](#)

- Observerar patientens hållning, symmetri och rörelser i problemområdet

- Dokumentation!

Bedömning av examensprestationer i undersökning.

Bedömer behandlingsbehovet hos patienter med olika problem i stöd- och rörelseorganen.

- *Bedömer, genom **observation** patientens hälsotillstånd och funktionsförmåga, särskilt funktionen i stöd- och rörelseorganen.*
 - *Detta påvisas och bedöms under undersökningsprocessen med patienten, främst under den funktionella undersökningen i inledningen av processen men även fortlöpande under behandlingarna.*
 - *Särskild vikt angående hälsotillstånd och funktionsförmåga är:*
 - Allmänt hälsotillstånd
 - Hållning/symmetri
 - Patientens funktionsförmåga
 - Smärta och övriga symptom t.ex. vid rörelse

- "passiv" palpation under undersökning,
"aktiv" palpation under massgebehandling
- Dokumentation!

Bedömning av examensprestationer i undersökning.

Bedömer behandlingsbehovet hos patienter med olika problem i stöd- och rörelseorganen.

- *Bedömer, genom **palpering** patientens tillstånd i stöd- och rörelseorgan.*
 - *Detta påvisas och bedöms så väl under undersökningsprocessen som under behandlingsprocessen med patienten, främst under den kartläggande delen av undersökningen men även fortlöpande under massagebehandlingarna.*
 - *Särskild vikt angående palpation läggs vid kartläggning av:*
 - *Spänningstillstånd i muskulaturen* - *Ev. avvikelser, t.ex. svullnad, värme.*
 - *Smärta t.ex. förskjuten smärta.* - *Övriga symptom t.ex. domning, nedsatt känsel.*

- *Med händer, järna och hjärta!*
- *Utbildade massörers etiska anvisningar.*

Bedömning av examensprestationer i arbete enligt författningar

Bedömer behandlingsbehovet hos patienter med olika problem i stöd- och rörelseorganen.

- **Utför sitt arbete** enligt författningar och **etiska anvisningar** som reglerar arbetet för yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården.
 - *Detta påvisas och bedöms under hela arbetsprocessen, särskilt i behandlingsprocessen med patienten.*
 - *Särskild vikt angående arbete enligt etiska anvisningar läggs vid följande ur utbildade massörers etiska anvisningar:*
 - Människovärdets respekt
 - Ansvarsfullhet
 - Upprätthållande och utvecklande av yrkeskunnighet
 - Yrkesutövningen
 - Etik är en del av yrkeskunskap
 - *Länk till utbildade massörers etiska anvisningar: [klicka här](#)*
 - *Tillbaka till innehållsförteckningen, [klicka här](#)*

folkhälsan

- "upprätthålla och främja hälsan, förebygga sjukdomar, bota sjuka och lindra deras plåga"
- "skall i sin yrkesutövning tillämpa allmänt godtagna och beprövade metoder enligt sin utbildning som han hela tiden skall försöka komplettera"

Bedömning av examensprestationer i arbete enligt författningar

Bedömer behandlingsbehovet hos patienter med olika problem i stöd- och rörelseorganen.

- **Utför sitt arbete enligt författningar** och etiska anvisningar som reglerar arbetet för yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården.
 - Detta påvisas och bedöms under hela arbetsprocessen med och utan patient.
 - Särskild vikt angående arbete enligt författningar läggs vid följande i Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården:
 - Yrkesetiska skyldigheter 15§
 - Förande och förvarande av journalhandlingar 16§
 - Tystnadsplikt 17§
 - Allmänna stadgan om styrning och tillsyn 24§
 - Länk till Lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, kap3: [klicka här](#)

Tillbaka till innehållsförteckningen, [klicka här](#)

Bedömning av examensprestationer i arbete enligt författningar

Bedömer behandlingsbehovet hos patienter med olika problem i stöd- och rörelseorganen.

- **Utför sitt arbete enligt författningar** och etiska anvisningar som reglerar arbetet för yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården.
 - Detta påvisas och bedöms under hela arbetsprocessen, särskilt i behandlingsprocessen med patienten.
 - Särskild vikt angående arbete enligt arbetarskyddslagen läggs vid följande :
 - Arbetstagarens allmänna skyldigheter 18§
 - Avlägsnande och anmälan av fel och bristfälligheter 19§
 - Lämpliga arbetskläder och användning av personlig skyddsutrustning 20§
 - Användning av arbetsredskap och farliga ämnen 21§
 - Användning av säkerhets- och skyddsanordningar 22§
 - Länk till arbetarskyddslagen, kap.4: [klicka här](#)

- Utbildningsavtalet utgör ur bedömningsperspektiv ett arbetsavtal!

Dokumentation under yrkesprovet

Dokumentationen består av följande:

- **Bedömarnas evalueringsdokument**

- *Detta dokument innehåller samtliga målsättningar (s.4) och för varje målsättning kriterierna för godkänd prestation.*
- *Sammanställs kontinuerligt under yrkesprovet efterhand som examensprestationerna påvisas.*
- *Länk till Moodle där bedömarnas evalueringsdokument hittas:*
[Kurs: Info för bedömare i yrkesprov \(folkhalssan.fi\)](#)

- **Bedömningsprotokoll** (lärarbedömaren har med sig till arbetsplatsen)

- *Protokollet från utvärderingsdiskussionstillfället innehåller:*
 1. *Namnuppgifter på examinand och bedömare*
 2. *Examensinformation*
 3. *Vitsord för yrkesprovet*
- *Undertecknas av samtliga bedömare som bedömt vid utvärderingsdiskussionen*
- *Kopia ges åt studerande.*
- *Hittas via samma länk som evalueringsdokumentet*

- *Evalueringen dokumenteras kontinuerligt under YP i dokumentet.*

- *Bedömningsprotokoll har lärarbedömaren med till diskussionstillfället*

- Studerande sammanställer en egen själv-evaluering över prestationerna under YP.

Dokumentation under yrkesprovet

Dokumentationen består av följande:

- **Studerandes evalueringsdokument**
 - *Sammanställs kontinuerligt under yrkesprovet av studerande efterhand som examensprestationerna påvisats.*
 - *Evalueringen bör vara sammanställd före utvärderingsdiskussionen inleds.*
 - *Dokumentet undertecknas av studerande, lämnas till bedömarna och arkiveras av lärarbedömaren tillsammans med övriga examensdokument.*
 - *Länk till Moodle där studerandes evalueringsdokument hittas:*
[Kurs: Info för bedömare i yrkesprov \(folkhsan.fi\)](#)

Tillbaka till innehållsförteckningen, [klicka här](#)

- Vid missnöje med hur bedömningsgrunderna tillämpats kan studerande begära kontroll av bedömning.

Studerandes rätt till kontroll och rättelse av bedömning.

Studerandes rätt består av följande:

- **Kontroll av bedömning:**
 - Inom **14 dagar** efter att studerande fått kopia av bedömningsprotokoll (resultat) kan hen, vid missnöje begära kontroll av bedömning.
 - Begäran riktas skriftligen/elektroniskt till lärarbedömaren, och begäran behandlas av samtliga bedömare som bedömt examensprestationerna under yrkesprovet.
 - Orsak är vanligen att studerande upplever att bedömningsgrunderna tillämpats felaktigt
- **Rättelse av bedömning:**
 - Inom **14 dagar** efter att studerande fått beslut från **kontroll av bedömningen** kan hen, vid fortsatt missnöje begära rättelse av beslut från kontroll av bedömningen.
 - Begäran riktas skriftligen/elektroniskt till arbetslivskommissionen för hälsovårdsbranschen, begäran behandlas av arbetslivskommissionens medlemmar.
 - Orsak är vanligen att studerande fortfarande upplever att bedömningsgrunderna tillämpats felaktigt och således är missnöjd med beslut från kontrollen.
 - Läs mera [här](#)
 - Se bildserie om kontroll och rättelse av bedömning [här](#)

Avslutning av yrkesprov/examenstillfälle

Avslutande strukturen av yrkesprov är vanligen följande:

- *Lärobedömare deltar på arbetsplatsen enligt separat schema avslutande dagen.*
- *Lärobedömare har bedömningsprotokoll med till arbetsplatsen.*

- **Lärobedömare fysiskt på arbetsplatsen:**

- *Avslutandedagen på yrkesprovet deltar lärobedömare i bedömingen på arbetsplatsen.*
 - *Enligt separat tidsschema besöker lärobedömare (Stefan Lillvik) arbetsplatserna och deltar i bedömningsprocessen, schemat hittas på Moodle infosida, [klicka här](#)*
 - *Strukturen (även skissen hittar du på Moodle infosida) när lärobedömare besöker arbetsplatsen är:*
 - 1) *Inledande samtal med dig som arbetsplatsbedömare*
 - 2) *studerande behandlar en patient, patient kan vara någon av bedömare*
 - 3) *möjlighet att bedöma kunskap som önskas av dig som arbetsplatsbedömare*
 - 4) *gemensam utvärderingsdiskussion.*

- **Utvärderingsdiskussion:**

- *Utvärderingsdiskussionen är ca.30min lång och den avslutande delen av yrkesprovet.*
 - *I utvärderingstillfället deltar, förutom studerande samtliga bedömare som bedömt examensprestationerna under yrkesprovet.*
 - *Tillfället är en genomgång av påvisandet av kunnandet där studerande och bedömare presenterar evalueringen.*
 - *Bedömningsresultat presenteras under tillfället samt bedömningsprotokollet (lärobedömare har protokollet) undertecknas av bedömare, kopia ges till studerande och yrkesprov/examenstillfället avslutas.*

Tillbaka till innehållsförteckningen, [klicka här](#)

Kontaktuppgifter och faktureringsadress

Stefan Lillvik, linjeförman, examensansvarig och lärarbedömare inom Yrkes- och specialyrkesexamen i massage

Folkhälsan utbildning Ab/
Yrkesexamen i massage
Vöråvägen 307
66600 Vörå

Tfn +358(0)50 0160 812

E-post stefan.lillvik@folkhalasan.fi

Ange följande på fakturan:

- Namn på studerande och handledare
- Examensdelens namn och/eller nummer
- Datum för genomförande (utbildning på arbetsplatsen + yrkesprov)
- Arbetsplatsens FO-nummer bör framkomma på fakturan

Tillbaka till innehållsförteckningen, [klicka här](#)